

Передплата

на «РУСЛАНА» виносить:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор
на пів року 10 кор
на чверть року 5 кор
на місяць 1-70 кор

За границею

на цілий рік 16 рублів
або 36 франків
на пів року 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАН

«Виреш ми очи і душу ми виреш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5^{1/2} год. пополудни.

Редакция, администрация і експедиция «Руслана» під ч. І. п. 4 (завязка Харуциши). Експедиция місця в Агенції Соколовского в писарі Гавемана.

Рубрикен звертає си лише на поше, одне застережене. — Рекламні неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Відворотна Філя опінії.

(Конець).

Статя «Польск-их Ліст-ів» порушує дальше ось які kwestії польско-російських відносин:

4) Про чисто політичні маніфестації з причини теперішньої війни не може бути навіть мови зі сторони польської суспільности з висше наведених причин. Вимагане потягнути суспільність в тім напрямі могло би удати ся тільки тоді, колиб розбуджено в тій суспільности надію, що великі зміни на ліпше для нашого народу зайдуть в російській державі. Нічо не уповажнює нас до такої надії. І не належить в будити, бо нарід, розгорячований очікуванем, тим тяжше учує завід і готов попасти в розпухливий настрій, який є найгіршим дорадником в політичнім житю. Доперва виразні кроки російського правительства в цілі поліпшення долі нашого народа могли би змінити почуваня суспільности і викликати настрої, який дав початок маніфестаціям за перших літ Миколая II, але і тоді було би обовязком світлих людей перестеречи суспільність перед надто великими надіями.

5) Сторонячи від всякої політики, опертої на непевних припущенях, а тим самим наражаючої на болісні заводи і грізні небезпеки, повинні Поляки старати ся о забезпечене народвої будуччини за помічю старанної а буденної праці. Ся ціль дасть досягнути ся поступенно запевненем цілковитої цивільної, політичної і релігійної рівноправности Поляків і католиків з Росіянами і православними, у всіх частях російської держави, за помічю розширення на польські провінції тих автономічних інституцій, які єствуют в інших частинах держави, знесеня всіх против нас звернених виїмкових законів і узгляднення прав польської мови в школі, суді і уряді, не роблячи уїми становиску російського язика, як державного. Аби досягнути поступенне доситьчиненя тим потребам, ми повинні працювати невтомно за помічю легальних середників, які нас едиво можуть довести до цілі.

6) Як найшпенше політикуючи, ми повинні усиленно працювати над зміцненем народного почуття і самосвідомости, та стеречи також того, щоби Поляки, розсіяні по величезних просторах російської держави, не винародовляли ся. Ми повинні і в краю і всюди, де поставила нас судьба, за помічю товариського і родинного життя, за помічю писательської діяльности, стеречи від заглади наші традиції, працювати над розширенем і поглибленем просвіти, над вигубленем давних хиб, а зміцненем народних чеснот. Ми повинні в міру можности сповняти всі наукові і суспільні завданя, старати ся о економічне піддвигнене народа. При неуникненім поділі на різні стороництва, ми повинні занехати доганих очерень, якими богато навикло відсуджувати людей відмінних пересвідчень від чести і віри та від патріотизму.

7) З особлившою усиленностю ми повинні старати ся о моральне і матеріальне піддвигнене польського люду, виставленого лід добу на такі різнородні покуси, люду, якого здоровле і свідомість народна є задатком ліпшої будуччини для нас. Надто Поляки, замешкані посеред литовського і руского люду, а далекі від всяких

намірів накидувати пельонізацію(?), повинні дбати за его моральне здоровле, за его добробут і просвіту, допомагати ему радою і вчинком, підпирати здоровий напрям его національности, перестерігати его перед кличами, які могли би его паразити на моральне або політичне нещасте.

8) Повинні інтелігентні Поляки старати ся о приятні відносини а російскою суспільністю, від котрої настрою зависла в великій мірі наша доля, належить через ясниси з нею живим словом і пером розганяти пересуди і упереджене, які єствуют против нас. Належить в тій цілі брати уділ в з'їздах, скликуваних в научних цілях, або для нарад над справами суспільних, економічних і адміністраційних потреб російської держави. Сьмішним і упокорюючим для нас є припущенне, немов би ми таким уділом мали наразити на небезпечність нашу національну або цивілізаційну відрубність, а безперечно є шкода, яка виходить з того, коли без потреби відокремішьяємо ся від інших Славян і тим способом відокремішьяємо ся. Не вільно марнувати нагоди, при якій можемо пересвідчити російську суспільність про свою вартість, боронити успішно неодного нашого інтересу, через добру часом раду, яка нас навіть не дотичить безпосередно, позискати симпатії суспільности, займаючої чимраз впливовіше становиско в російській державі.

9) Коли одержимо самоуправні інституції в польських землях—а може і участь в подібних інституціях, які мають нараджувати ся над справами, обходячими цілу державу.— будемо могли з тим більшим пожитком працювати для своєї суспільности, тим безпечніше розвивати своє народове цивілізацію, а також радою і досьвітом в цілій російській державі відносин, опертих на справедливости, а запевнюючих користи всім народам, замешкуючим сю державу. Доконаємо се тим певніше, що втворенні після чужих взорів односторонній а безглядний націоналізм, добачуючий користь власного народа в кривді і шкоді сусідних та иньшопламенних, стоїть в яркій суперечности(?) з польскою історичною традицією і народовою мислею, виробленою мислителями, а так велично висказаною поетами минулого столітя.

10) Доки в Росії треває ворожа нам система теперішнього правительства, мусять Поляки потайно сповняти деякі завданя, яких виконане буває, при справедливім державнім устрою, явним а загальним горожанським обовязком. Іменно праця над просвітою народа, наука відомостей рідної мови та історії, мусять у нас відбувати ся потайно так довго, як довго побіда розуму і справедливости не уможливить явної праці, від котрої то хвилі буде нашим обовязком занехати ті тайні роботи.

11) Однак належить щільно перестерігати, аби ся праця не замінила ся на революційну або соціалістичну агітацію. Треба жалувати над змістом деяких часописів, розширюваних між народом, а також «Поляка», о скільки проявляє ся в нім стремліве до заціплюваня ненависти і — мана немов би дух, чинно революційний, розбуджений серед народа міг привести пожиток в народній справі. Сильне привязане люду до своєї національности і своєї релігії, буде найсильнішою підставою нашого народного життя, найуспішнішою обороною против всяких екстермінаційних забаванок, а історичний досьвід учити,

як легко революційний людовий рух дасть скривити ся і замінити на вибух суспільних і братовбийчих ненавистей.

12) Вкінці видаване безімнених, печатками заосмотрених відозв, які дають підзори єствования тайної народовой власти, є найшкідливішою річню, найнебезпечнішою і недоволеною зі становиска патріотизму. Хотяй така відозва поручає спокій, то є вже злою річню тому, що ніби видає розкази і що находять ся такі, котрі слухають тих безімнених розказів. Тих самих печаток і тої самої тактики може пізнійше ужити не тільки шалун, але навіть ворог, який захоче погубити нарід. Тому повинен кождей інтелігентний і патріотичний Поляк перестерігати земляків як найусильніше перед відозвами і організаціями, які намагають ся прибрати позору «народового правительства».

Замітною є ся обставина, що уваги «Польск-их ліст-ів» повторили всі львівські днівники, а «Газета народова» виступила навіть з самостійними коментарями, які дораджують еще більше уговорности і осторожности, чим наведена статя. А хотяй майже на кождім кроці осуджує ся тут вшепольську діяльність, ба навіть виразно називають головний орган того руху, «Слово польське», деструкційним чинником, то «Слово польське» збуло всі ті голоси вимовною мовчанкою, а прямо зацілене «Газетою народовою» дало їй зовсім не річеву, а тільки особисто-полемічну відповідь. Очевидно, що голос «Польск-их ліст-ів» перешумів хвилево посеред повени иншого шовіністичного гамору польської преси, але досить, здає ся, одної рішучої побіди російського оружжя, щоби ся поворотна філя польської опінії заляла той розбурханий польским днівникарством ставок вшепольської фантазії на тему відбудованя Польщі в союзі... з Япанією

Темнота Галичини.

(Дальше).

В 1898. р. засуджено 62 осіб за убийство або убийство дітей, 78 за забите, 20 за грабіж, 62 за підвал, 5003 за крадіж, 1716 за тяжке ушкодження тіла, 887 за обманство і т. д. Яке було їх образоване? З числа мужеских вязнів було 5567 безграмотних, 195 уміло лише читати, 2,733 читати і писати, а лише 21 або 0-24% мало яке-таке висше образоване. З поміж засуджених женщин 1.018 не вміло ні читати ні писати, 58 уміло лише читати, 191 читати і писати, а 6 се є 0-47% мало висше образоване. З вязнів вкнених (засуджених) в 1898. р. за злочини до криміналу вміло читати і писати: в Висничу 44-7%, у Львові мушци 29-9%, женщины 6-4%, в Станиславові 13-6%. Добрі відомости в релігії мало 284 мушци і 1 женщина, середні 404 мушци і 91 женщина, без релігійного образованя було 188 мушци; таких же женщин не було. Може ті числа — пише Swiatomir — погодять наших консерватистів з просвітою і «гіперпродукцією інтелігенції». Мимоходом згадаю, що з числа 34.445 вязнів обох полів засуджених в 1898. р. у всіх державних судах за злочини, мало висше образоване 250 мушци і 8 женщин. В инших коронних краях засуджено за

злочини наших «краянів» з Галичини: Стирії, Дальмації і Форальберзі по 1 мушину, а в Форальберзі також і жінчину, в Побережю 2 мушун, в Висш. Австрії 3 мушун, в Чехах 9 мушун, в Долшній Австрії 77 мушун і 7 жінчин, на Буковині 80 мушун і 14 жінчин, на Шлеску 126 мушун і 17 жінчин, а в Моравії аж 145 мушун і 19 жінчин. Видко, що сі милі «краяни» поставили собі за задачу разом з графами програвати в бакарата мільони, або з тими, що ограблюють з послідного гроша бідних поселенців до Америки, доказати за гравцею, що ми заслугуємо на ганьблячі нас осуди. Встид палить чоло! — кінчить автор сей роздїл, а дальше пише:

«Австрійська статистика в (том 67 зш. 1) виказує, що в 1900. році згинуло в Галичині з рук скритоубийників або через убийство 163 осіб, в Чехах 87, в Моравії 48, Шлеску 15. Межи рр. 1895—1898 було у нас случаїв скритоубийств 97, у Відні 12, Тироли і Форальберзі 8, Побережю 5, Каринтії 4, Дальмації 3. Незаконних дїтий живих і неживих уродило ся в 1900. р. в Галичині 39.131, в Чехах 29.784, в Моравії 8.913, Шлеску 2.890. На сіфіліс хорувало в 1898 в шпиталях: в Галичині 8.532, в Чехах 5.643, в Моравії 1.921, Шлеску 550. З загального числа пожарів обезпечених домів було в 1898. р. случаїв підпаленя: в Галичині 236, (в 1897 лише 180), в Каринтії 8, Побережю і Дальмації по 6, Тироли з Форальбергом 5, Країні 4. В яким поганім сьвітлі представляє наші моральні відношення порівнанє тих чисел! Як разячо некорисно представляє ся в них Галичина в прирівнаню з иншими країнами!»

(Конець буде).

Япаньско-росийська війна.

Коли займуть Япанці Лїяун?

Вчєрашні телеграми стверджують вістку, що Япанці заняли Кайчу, чи там Кайпінг, бо обі ті назви означають одну і ту саму місцевість. Она лежить при залізничній стації тої самої назви, коло самої підстави Квантунського півострова, недалеко морського побережя. Отже в сей спосіб за дві неділи по погромі бар. Штакельберга коло Вафанку, Япанці при помочи всіх трех своїх армій змогли виперти Росиян заледви з Кватуна. Не можна притім переочити, що Кайпінг є важною для них стратегічною точкою, бо є заравом морскою пристаню, до якої транспортова япаньська фльота може довозити всі потреби для армії. Імовірно Япанці, мимо слїтної вже пори, яка сєго року є виїмково лагідною, будуть старати ся заняти в найближшій часі Нючван, віддалене від Кайпінгу на 40 кілометрів на північний захід і злучене

з ним твердим гостинцем. З Нючвану Росияни уступлять імовірно без більшого опору, бо тут сухопутну акцію Япанців може підпирати вже і япаньська фльота. Нючван є ключем до долини ріки Ляо-го, якої одно рамя пливе через Лїяун, теперішню головну квартиру Куропаткина. По тій річї япаньські канонїрки будуть могли і підчас слоти підїздити в глибину полудневої Манджурії і острілювати Росиян, евентуально ослонювати транспорти япаньского війська. З Нючвану веде також гостинець до Лїяуну, а надто з Кайпінгу залізничий шлях. Отже в сей спосіб армія генерала Оку, яка заняла Кайпінг, невдовзі буде могла відразу трема догідними дорогами, на просторі коло 30 кілометрів посувати ся против Лїяуну і обходити росийські позиції від заходу, рікою Ляо-го. Армія генерала Нодзу стоїть перед провалом Чинпалїн, а Курокого перед провалом Далїн і на півночи перед провалом Мотїєн. Сфорсувати їм сі провали буде тяжше підчас слїтної доби, а то тим більше, що Куропаткин, уступаючи цоволи на полудни, з цілим натиском боронить ся від сходу, щоби не дати перетяти собі лїнії відвороту. Колиб Росияни на полудни уступали перед армією ген. Оку в тім самім темпі, що до тепер після неfortunної битви бар. Штакельберга, то доперва за місяць станули би під укрїпленням Лїяуном. Але як донсять з росийської сторони, на тій дорозі устроїли Росияни ще дві укрїплені місцевости, які здержать Япанців довший час. Отже на всякий спосіб здержить Куропаткин Япанців до половини серпня, як се заповів на початку війни. В серпні росийські воєнні сили будуть вже стояти на рівні з япаньскими. Япанці заповідають заняте Порт-Артура на конець липня. Тамчасом єму треба-б держати ся також до кінця серпня, бо в тім часі балтійська ескадра злучить ся з владивостоцькою і видасть битву япаньській фльотї. Часть балтійської фльоти вже виїхала, як доношено вже давнїйше, а поплила на полудне обїхати полудневу Америку і сею дорогою доплисти до Владивостока. Друга частина буде імовірно пробувати переплисти Ледовим морем через пролив Берінга. Пять підводних росийських лодий доставлено вже залізницею до Владивостока разом з майстрами, які в тамошних доках монтують їх складові части.

— **ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ.** При зміні півроку просимо наших Вл. Передплатників о скорє відновленє передплати, зглядно о вирівнанє залегlostий а о приєднуванє нам нових передплатників.

НОВИНКИ.

— **Календар.** В четвер: руско-кат. Косми і Дамьяна; рим.-кат. Бонавентури. — В пятини:

цю руско-кат. Пол. Ризи Пр. Богор.; рим.-кат. Ровіславе Апост.

— **Є. Ексц. Митрополит гр. Шептицький** прибув з візитації брїдського деканату до Львова.

— **Соکیلський фестин.** В Підбірцях коло Львова на толоці за селом відбув ся вчєра фестин заходом тамошної пожарної філії «Сокола». В забаві брало участь до тисячки осіб. Крім місцевих селян прибули на забаву соکیلські стяги з Лисинич, Винник, Миклашова і Сорїк, та до 100 осіб львівської інтелїгенції, пань і панів. Львівських гостей приняли підборецькі «Соколи» на стації залізничній хлїбом-солюю. О 3. годинї з полудня почали ся забави і трєвали до пізнього вечера. Танці, товариські і соکیلські гри, хори молодїжи, почта любови, льоси, проби і колеса цастя, та гімнастичні вправи всіх зібраних Соколів при музицї з Миклашева заповнили програму. Вечером пушено штучні огні. Загалом фестин вдав ся на причуд гарно завдяки старанням місцевого комітету, а надто задля гарної погоди при захмаренім небї.

— **Прогулька в Винниках коло Львова.** В недїлю д. 17. с. м. Читальня «Просьвіти» і пожарна філія львівского тов. а. гїмн. «Сокол» у Винниках устроюють прогульку в городі «Новий сьвіт». В програму входять: аматорске представленє («Лихий день»), продукції хору, танці, товариські і соکیلські гри та инші забави. До розпорядимости гостей є в огородї кругольна. Вступ від особи на сїдлачі мїсця 80 с., на стоячі по 50 с., війскові низше вахмайстра платять половину. Дохід призначений на будову власного дому. Початок о 3. год. пополудни. Як зачуваємо, зі Львова вибирає ся до Винник богато осіб. Підводи будуть ждати на них при личаївській рогацї коло 2. години. В случаю неспгоди прогулька з тою самою програмою відбуде ся в слїдуючу недїлю.

— **Інститут СС Василянок у Львові** має до обсаджєня на слїдуючий шкільний рік 1904/5 кільканайцять опорожнєних мїсць. Дїти вчать ся в публичних школах, а в інститутї вчать ся співу, гри на фортепїанї і цитрі, а з новим шкільним роком буде отворенїй також курс ручних робіт, де між иншими вчити будуть і артистичного гафту. Ближших пояснєнь удїляє заряд інституту. Поданя вносити можна найдалше до половини серпня н. ст. під адресою: Заряд інституту СС Василянок у Львові при улиці Збликєвиччя ч. 24.

— **Осторожно з телятиною!** Ще на початку мин. мїсця занедужав о. крил. Пюрко тяжко і нагло на корчі, єкції, нуди і страшний біль голови. Покликаний лікар ствердив, що причиною хороби є спожитє мяса з нездорового теляти. В тиждєнь пізнїйше захорував пацієнт з тої самої причини на карбункул, з котрого собі однак нічого не робив, уважаючи єго за звичайний чирак. Минулої недїлі мусїв однак піддати ся спїзненїй, досить тяжкій операції. Операція, котру виконав проф. др. Шрам, випала вправдї успішно, але пацієнт все таки ще тяжко хорий. Тому — осторожно з телятиною! А може би схотїв і наш славний маїстрат більше вглянути в львівські, особливо покутні, продажи мяса!

— **Іменованя.** Заступником директора державних залїзниць у Львові іменованїй старшїй інспектор генеральної зал. інспекції, Станислав

Лєв Лотоцький.

Два домики і одна фіртка.

комедия в одній дїї,
нагороджена на конкурсі тов. ім. Ів. Котляревского

(Дальше).

ШЕСТА ЯВА.

ПОПЕРЕДНІ І ШЕРШОНИК

(виходить на ганок з колодкою в руцї).

АНТІН. Пст! Хтось вийшов з хати!

ТЕРЕНЯ. Боже!

ШЕРШОНИК. Так, так, пане Веретїлка, побачимо чия фірточка! Побачимо!

АНТІН. Се твій батенько, Тереню; сховаймо ся за липою.

ТЕРЕНЯ. Скорше! скорше! (Ховають ся).

ШЕРШОНИК. Го! го! Щось зашелестїло? А, се на липі мусить двоє горличок гвіздить ся... (Сходить з ганку). Ти, пане майстер Веретїлка не в свою річ вдав ся! Зі мною посадник не дасть собі ради, не то ти, такий харлак! Го, го! Шершоник, пане добродїю, шпаками годований, раз два і вже знає, що почати! (Підносить колодку). Ха, ха, ха! Ось сею колодкою замкнемо фірточку і баста! (Звертає ся до домика Веретїлки). А що куме, чия буде фірточка? Я жартів не знаю; замкну і баста! (Підходить до фіртки). Було мене не дрочити, тепер маєш віз і перевіз! (Зачиняє фіртку на колодку). Так і ба-

ста! (Іде назад поволи). У Шершоника раз два і баста! О, твій син, пане Веретїлка, буде вже мусїв перелазити через паркан. Так, так, через паркан! (Зупиняєть ся). Ге! Таж моя дочка має сеї ночи тож приїхати? Ге! до чорта, що ту почати? Її через паркан перелазити не уходить! Вона-ж дочка Шершоника! Ага! вже мею! Поставлю Фїрцїка на ганку на чатах; скоро моя дочка надїде і закалатє — отворить, а скоро Антїн Веретїлка — пст! анї мур, мур! О, у мене раз два і баста! (Вбігає в свій домок).

СЕМА ЯВА.

АНТІН І ТЕРЕНЯ.

АНТІН. Як бачу, твій батько, Тереню, погнївав ся на мого старенького. Та се не віднось ся до нас, Тереню, до нашої любови?

ТЕРЕНЯ. О ні! ні!

АНТІН. Ти моя?!

ТЕРЕНЯ (упаши на груди Антона). Твоя! твоя!

АНТІН. Моя миленька! (Цїлює). Ого! Хтось знов вийшов!

ТЕРЕНЯ. Матїтко Божа!

ОСЬМА ЯВА.

ПОПЕРЕДНІ.

(Веретїлка виходить на ганок тоже з колодкою в руцї).

ВЕРЕТІЛКА. Так, так, пане майстер Шершоник! з Веретїлкою грати ся не можна! О, що не можна, то не можна!

ТЕРЕНЯ. Се твій батенько, Антоне.

АНТІН. Так, мій старенький; сховаймо ся! (Бїжуть за липу).

ВЕРЕТІЛКА. Ге! щось зашелестїло? А, се на липі! Мабуть зазуля вештаєть ся в гїлю! (Сходить із ганку). З Веретїлкою задирати ся не вільно! О, що ні, то ні! Бачиш куме, посадник — Бр! Чого він лїзе менї в очі; анї його спекати ся! Відчїни ся, в мене инше діло, з кумом пане добродїю. (Звертаєсь до домика Шершоника). Так, так, куме, сею колодкою замкнемо фірточку Веретїлків і авс. А що, пане добродїю, а чия буде фірточка? (Іде до фіртки швидко). Посадник не то, а — бр! пек запек йому! (Зачиняє фіртку на колодку). Так і авс! В Шершоників вже нема фіртки! (Вертєть ся назад). Нема! Їх донечка буде вже мусїла через паркан! Ха, ха, ха! Так, так, панночка через паркан! (Зупиняєть ся). Птр! А мій син? Таж його також іно що не видно! Йому нїяк через паркан! Він Веретїлка! Веретїлка, пане добродїю! Ге, ге, ге! Вже маю! Уставлю на ганку Жмурика на чатах; надїде мій син — отворить, надїде панночка Тереня — ша і авс! (Входить на ганок). О! в Веретїлкі є ще голова на карку! О, що є, то є! (Входить в домок).

ДЕВЯТА ЯВА.

АНТІН І ТЕРЕНЯ.

АНТІН. О, се щось немале зайшло межі нашими старенькими! Зачинили фіртку на дві колодки.

Наука, штука, література.

Рибіцький. — Старший комісар будівництва при дирекції залізниць в Станиславові іменованій контролором для Кракова.

— **Перенесення.** Нотар Бронислав Нартонський перенесений в Коломию до Львова. — Залізничний комісар Корніло Тарновецький, ревідент Лев Штрайберґ і Василь Мокранський та асистент Іос. Штеґман перенесені із Станиславова до Черновців.

— **Пожари.** Місцевість Івановичі, калуського повіта, згоріла майже до тла. — В Шульганівці, чортківського повіта, згоріли оноді чотири господарства, а в огні згинуло двоє дітей, 5-ти і 6-ти літне, одного з погорільців.

— **Нафтовий страйк.** Страйк копальняних робітників в Бориславі прийняв грізні розміри. Страйкує до 6½ тисячів робітників. Борислав кишить від війська. Всего війська прибуло 7 батал. (28 компаній) під проводом генерал-майора. Всі закони обсадило військо, аби страйкарі не могли робити шкоди. Піоніри в Черемисля обваловують вибухові заводи, аби кипячка не заливала доріг. В Бориславі перебувають всі найбільші соціалістичні агітатори, аби вести переговори з працедавцями, однак сі послідні заявили, що не поступають ні на крок від давньої умови і плати не підвесуть. До Борислава приїхав також намісник гр. Потоцький. В інших копальнях нафти соціалісти викликали також страйк робітників. Застраїкували вже робітники в закопах нафти в Потоці, Рівнім, Бібрці і Рогах коло Коросна. Всеюда прибуло військо і жандармерія, аби удержувати спокій.

— **Американська «Свобода»** доносить: Епископ айрїшський з Пітсбург Па. виточив канонічний процес о. Ф. А. Обушкевичови, як свому підвладному священникови за те, що той в «казеті» написав, що Дух Святий «проісходить от Отця та другі протикатолицкі ересі. Сідоглавого москвофільського крутія денунціювали мадярські попи. Як о. Ф. А. О. не оправдає ся, чекає его суспензия.

— **Клопоти з гр. Толстоєм.** Echo de Paris доносить з Петербурга, що російський міністер внутрішних справ, Плеве, на послідній раді міністрів предложив, аби гр. Толстоє за его лист заміщений в Times-і проти війни покарати Сибіром. Інші міністри супротивили ся сему внесенню, бо наслідком висилки Толстоє на Сибір могло би прийти до грізних розривів в Росії. Рада міністрів не рішила сеї справи і передала єї цареві до рішення. В мешканю гр. Толстоє переведено ревізію.

— **Дрібні вісті.** Президентом м. Кракова вибрано на поведілковім засіданю ради д-ра Леа, бувшого віц-президента. Присутних радних було 63. Др. Леа одержав 47 голосів, 14 карток було білих, а 2 голоси розстрілені. — Колектант чеської потерії в Лопатині замкнув колектуру з причини недостачі клієнтів. — Деканом філософського відділу львівського університету вибрано проф. д-ра Каз. Твардовського. — Придане в квоті 2.100 К з фондації Бочковських одержала льосом Олександра Прийма, 13-літня сврота по шевця зі Львова

Відозва. Перед кількома тижнями оголосили ми в часописях, що наміряємо розпочати періодичне видавництво (зошитами) всіх музичних і вокальних творів нежаючих вже композиторів наших, а то: пок. Михайла Вербицького, Лавровського і Ізидора Воробкевича.

Зазначили ми тогди також, що беремось за се діло тому, щоб твори тих композиторів — до тепер переважно ще не публіковані — уратувати від загину, і тому, щоб наш сьніволюбивий загаль міг мати всегда під рукою видимий доказ праці сих нечисленних одиниць, доказ праці на ниві, ще так дуже відлогом у нас лежачій, як нива штуки красної, нива музики, а думаємо, що сли діло удасть ся нам перевести, то буде воно хйба найтревалішим памятником для сих покійних вже робітників на сій занедбаній ниві нашої культури, памятником, котрий во виду новітших — а дуже часто цілком ще не скристалізованих — напрямів в музиці (особливо у нас Русинів) був би як-раз дуже на часі.

На нашу відозву в сій справі дістали ми чимало писем з гратуляціями для наміреного діла, дістали дещо матеріялу музичного, дещо статистичних дат і пр., але все се не вистане, щоб діло повести як слід!

Нам потреба передовсім комплетного — по можности — матеріялу музичного, с. є всіх творів (так сьвіцких як і церковних) згаданих вище композиторів.

Бо хочаби братись до критичного видання творів котрогось з неживучих вже авторів, мусимо мати під рукою:

- 1) Его — можливо — найдокладнішу біографію з углядженем всяких обставин, під впливом котрих він коли небудь що писав, і
- 2) всі его музичні і вокальні твори і то після хронологічного порядку, с. є заосмотрені сли не докладно в дати, що хотяйби роком в котрім були написані.

Маючи матеріяли сі в руках, можемо доперва приступити до властивого діла т. є упорядкувати весь матеріял на поодинокі групи, як: хори мішані, мужескі, сольові сьніви в супроводі фортепьяна, твори чисто інструментальні, і твори сценічні зі сьпівами, як: опери, оперетки і мьєлодрами і по спорядженю з сих сценічних творів, зглядно з інструментальних партитур до тихже творів які н. пр. з всіх симфоній оркестральних пок. Мих. Вербицького вірних а приступних витягів фортепьянових (котрої то праці особно підіймесь арт. редактор видавництва муз. «Станиславівського Бояна» Денис Січинський) — можемо доперва зачати систематичне видаванє сих творів періодичними зошитами.

Крім того всего потреба нам в першій лі-

ній цілком формального дозволу зі сторони Родина бл. пам. Михайла Вербицького, Лавровського і Ізидора Воробкевича на печатанє творів музичних згаданих авторів!

Тож просимо на сім місци уклінно всіх П. Т. Своєків пок. композиторів Вербицького, Лавровського і Воробкевича і всіх управлених до уділення подібного дозволу, щоб его нам не боронили а на писемі его нам зовили уділити, а рівночасно просимо всіх тих П. Т. Своєків, Приятелів і знакомих, як і всіх, в кого є твори сих композиторів, щоб надсилали нам твори авторів, о котрі нам ся розходить чи то в оригіналі чи в відписи до зужиткованя, як також надсилали нам біографічні дати і нотатки сих композиторів дотичачі, — на руки підписаного адміністрактора видавництва Евг. Якубовича, ц. к. учителя при закладі карнім в Станиславові.

Само собою розумієсь, що всі манускрипти і ноти по переписаню сей час звертаємо неушкоджені.

По зібраню всего матеріялу потрібного до тої праці оголосимо в часописях проспект, завізвемо до передилати і зачнемо періодичне щомісячне видавництво зошитами, в той спосіб, що по укінченю цілої праці — котра довший час потреває — твори кожного з згаданих композиторів становити муть для себе окрему цілість.

Станиславів в липня 1904.

За «Видавництво музичне Станиславівського «Бояна».

Евген Якубович.

адміністратор.

Д. Січинський

арт. редактор.

— **В львівській салюні штук красних** при площі св. Духа, виставили наші артисти малярі більше число своїх праць. Болеслав Розвадовський один з найрухливіших наших артистів з за Збруча, ініціатор турнусової вистави штуки по українських містах, виставив красно рисовані типи гурцувські з Косова, петербурскі і українскі. Між послідніми находить ся тип гарної красавиці з дедикацією явтора «Посвята моім землякам» і представляє Настусю, дочку сторожа Тараса Могилы. П. Курилас дав три етюди, п. Монастирський композицію «Дід і смерть», п. Томасевич «Сельського учителя» і «Гагілки», п. Труш «Цвітучий сад» і більше число краєвидів, п. Е. Турбацький портрет о. пралата Бачинського, голову козака і композицію з «Хлопської нужди».

Телеграми

в дня 13. липня.

Триєст. Прибула ту американська ескадра на 10 днів.

Нордерней. Презес комітету російських міністрів Вітте приїхав ту вчєра і відвідав німецького канцлєра Біллова. Між обома дипломатами мають відбутися пересправи що до ціні абіжа і промислових виробів з Німеччини.

ТЕРЕНЯ. А такі лихі на себе, що аж волоє встєє на голові! О що їм пішло?

АНТІН. Ти-ж чула, посадник їм надоїв...

ТЕРЕНЯ (смиєть ся). Ах правда, я й забула, що в нашому місточку точить ся вічна борба з посадником!

АНТІН. Але, але Тереню, нам нема як теряти часу. За хвилюк виведуть наші батьки сторожу, нам отже годі ту позістати. Фіртка замкнена; спитають, де ми тут взяли ся?

ТЕРЕНЯ (заклопотана). Щож нам діяти?

АНТІН (весело). В мене вже є плян!

ТЕРЕНЯ. Є?

АНТІН. Є! Ми мусимо звідси видістати ся назад на площу. Там покругтимо ся трохи і вернемо опісля разом до фіртки і разом пічнемо калатати.

ТЕРЕНЯ. Разом?

АНТІН. Так, а доти не вступимо на подвірє, доки наші старенькі не погодять ся.

ТЕРЕНЯ. А, се буде гарно! Але як через паркан?

АНТІН. Дурниця; я тебе підсаджу.

ТЕРЕНЯ. А ти?

АНТІН. За тобою я-б два рази так високий паркан перескочив! Нуж до діла! (Біжуть до паркана). Тільки сьміло, моя Тереню! (Помагає Терени видістати ся на паркан). А тепер уважно, уважно моя дівочко! Вже?

ТЕРЕНЯ. Вже!

АНТІН (перелазить і собі). Ось вже й я коло тебе.

ТЕРЕНЯ. А тепер?

АНТІН. Тепер поки-що на малесенький прохід — бо небавом виведуть наші батьки страшних сторожів двох домиків а одної фіртки. (Відходять в глибину. Мислять криєсь за змарку. Чути по садках місточка щєбетанє соловейків — подеколи озиваєсь і звук трембіти, на котрій десь за місточком настує вигриває коломиїку — скінци виходять на ланок Шершоник і Фіртчик).

ДЕСЯТА ЯВА.

ШЕРШОНИК і ФІРЦИК.

ШЕРШОНИК. О! пане добродію зі мною не жарті! Я кажу і баста!

ФІРЦИК. Добре, пане майстер, добре, я стояти му усю ніч на ганку вартою, але за се завтра штрайк, ей Богу штрайк!

ШЕРШОНИК. Бачність отже, бо ти мене знаєш; я доки добрий, то добрий, а як рєзєрджусь, то вибію і —

ФІРЦИК. І баста!

ШЕРШОНИК. Мовчи! «Баста» тобі не вільно говорити, се тільки майстрови вільно! Розумієш?

ФІРЦИК. Розумію.

ШЕРШОНИК. Отже так; ту маєш ключ.

ФІРЦИК. А колодка де?

ШЕРШОНИК. Але мовчи, кажу, і не вихоплюй ся, доки всього не вповім. Ту маєш ключ від колодки, котрою замкнув я ось там нашу фіртку. Тою фірткою не вільно від тепер нікому ані входити ані виходити, крім мене, моєї пані

майстрової, моєї донечки Терені і крім тебе, гільтаю. Розумієш?

ФІРЦИК. Розумію. (По хвили). Пане майстер!

ШЕРШОНИК. Но, чого хочеш?

ФІРЦИК. Не вільно нікому входити?! Добре! А як хто наднесе до роботи фрачок, камізолку, або і штанята? Ге?

ШЕРШОНИК. Ги! ги! Се справді комедия! Та об сім опісля, завтра! Тепер ша! Отже слухай! Постойш ту на варті. Скоро моя донечка надійде, отвориш, а скоро молодий Веретілка надійде, ти вдаш, що його зовсім не бачиш, не чувш... Розумієш?

ФІРЦИК. Розумію! Скоро молодий Веретілка надійде, раз два і отворю, а скоро панна Тереня —

ШЕРШОНИК. Алеж противно, осле один! Скоро моя донька, отвориш, а скоро молодий Веретілка, ані з місця.

ФІРЦИК. Вже знаю, знаю! Я-ж не з сих дурних, що решетом воду посять.

ШЕРШОНИК. Тож справ ся добре, мій Фіртчику, а дістанеш завтра на шнауса.

ФІРЦИК. Дасьте, пане майстер? Дасьте? А ну забожіть ся.

ШЕРШОНИК. Як кажу, що дам, то дам і баста! (Відходить).

ОДИНАЙЦЯТА ЯВА.

ФІРЦИК (сам). Ги! ги! І в війську не був і на чатах поставили! Чудасія! (Задумуєсь; по

Білгород. Коло Дебарас в Македонії висаджено динамітом залізничий міст. Поїзд, який сейчас надіхав, вивернув ся. Число убитих і раниених незвісне.

Париж. На основі нового закону про школи конгрегаційні замкнено доси 2398 шкіл. Число шкіл, які ще можуть замкнуті в протягу 12 літ, вивосить ще 1162.

Берлин. Штовгольмський Socialdemokrat доносить, що в Гельсінґфорсі увязнено сенатора Шавмана і професорів тамошного університету яко підозріних о співучасть в замаху на Бобрікова.

Чикаго. 50.000 послугачів до розношування тягарів ухвалило оголосити страйк в цілім краю з причини низької плати.

Надіслане.

ОКУЛІСТ

Др. ЯРОСЛАВ ГРУШКЕВИЧ

ординує

при ул. Личаківській ч. 19 А від 11—12 і від 4—5.

Др. Мирон Вахнянин

лікар клініки львівського універс., б. лікар клініки проф. Лайдена в Берліні

ординує у внутрішніх недугах від 3—5 попол.

ул. Академічна ч. 26. (мезанін).

„Тревоги автора і видавника“ (гумористична подія з натури)

О. Я. Кониського

можна набувати в Адміністрації „Руслана“ та в обох руських книгарнях у Львові.

Ціна примірника на веліновім папері вивосить всего 30 сот. (з поштовою пересилкою 35 сот.)

В малому містечку, або в більшому селі

зараз приймає посаду громадского писаря, інтелігентний, жонатий Русин, котрий по тяжкій недужі мусить осісти на провінції.

Зголошеня приймає Редакція „Руслана“ у Львові, площа Домбровского ч. 1.

(4-10)

ОБЕЗПЕЧАЙТЕ БУДИНКИ, ДВИЖИМОСТІ, ЗБІЖЕ І ПАШУ

протиогневих шкід

в одинокім руськім Товаристві асекураційнім

„ДНІСТЕР“

ТОВАРИСТВО ДНІСТЕР опирає ся на взаємности членів, то значить, звертає членам щорічну чисту надвижку. Звороти вивосили за р. 1900, 1901 і 1902 суму 219.332 кор. т. є 8%.

ШКОДИ ліквідує ДНІСТЕР скоро при участі місцевих членів і делегатів. Від 1893 до 1903 виплатив ДНІСТЕР відшкодовань на суму 4.161.669 кор.

ФОНДИ ДНІСТРА в кінцем 1903 р. вивосить 1.013.691 кор. і уміщені в пупілярних цінних паперах.

ПОЛІСИ ДНІСТРА приймає при позичках Банк краввий і каси ошадности.

АГЕНЦІЇ ДНІСТРА находять ся у всіх містах, містечках і многих селах і легко кождому обезвечити ся через агента; ДНІСТЕР уділяє агенції господарям, де еще на більший округ нема агенції. Агенти заробили вже 537.815 кор. провізії.

НА ЖИТЕ треба обезвечити ся через ДНІСТЕР в Товаристві кравківскім; власпу провізію від таких обезвечень дає ДНІСТЕР на рускі добродійні ціли; тому на жите обезвечайте ся тільки через ДНІСТЕР.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНІСТЕР“

у Львові, ринок 10, в домі „Просвіти“.

спили). Ніч! тиха, чорна ніч! Все спить! Спляють цїсарі, королі, князі, графи, пани, пані, вояки, жиди — пані майстрова... Ах! ся пані майстрова, їй Богу, що то за жіночка! Які вона вмів пиріжки варити! Справді, як би не пані майстрова і не пиріжки, я би мойого майстра до чорта післав! Я-б зараз зробив штрайк. Та що се той штрайк? Що се такого, що наші майстри так його дуже боять ся? Штрайк? штрайк! Ги! ги! Та я і сам не знаю! Але яке в мене діло? Ага маю сторожити! Боюсь тільки, щоби не забувати ся і замість пана Антона не впусити панни Терені — (кладає палець на чоло) о! я-ж вже й залунав ся, цеж я властиво панну Тереню впусити маю! Так, так, панну Тереню! Страх, яке важне діло в мене; мало голова не пукне! Та і спати мені страх хоче ся! Ось поки-що, я трохи пересплю ся! (лягає). А щоби дуже не заснути, положу ключ під голову. Я лиш так трошки і баста, як — ка-же майстер... (засинає).

ДВАНАЙЦЯТА ЯВА.

ВЕРЕТІЛКА і ЖМУРИК (входять).

ВЕРЕТІЛКА. Ти, Жмурику, хоча й дурний, але деколи мавш і розум.

ЖМУРИК (усміхає ся). Ге, ге, се всі знають!

ВЕРЕТІЛКА. Отже уважай, я фіртку замкнув на колодку, бо се наша фіртка а не Шершоників. Ось тут ключ.

ЖМУРИК. Ага, ага!

ВЕРЕТІЛКА. Небавом має надійти мій син Антін Веретілка. Розумно?

ЖМУРИК. Ага, ага!

ВЕРЕТІЛКА. Отже скоро він надійде і закликає, тарах і отвориш, а скоро се Шершонятко, ся панна надійде, ша, ані ворухни ся! Розумно?

ЖМУРИК. Розумію, розумію! Скоро панна Тереня тарах, а скоро пан Антін, ша, ша! Вже знаю!

ВЕРЕТІЛКА. Алеж противно, дураку один! Скоро мій син тарах, а скоро панна Тереня...

ЖМУРИК. Вже знаю, знаю! Тарах, ша! Тарах, ша!

ВЕРЕТІЛКА. Як добре все зробив, дістанеш завтра на шиюса.

ЖМУРИК. Дайте тепер пане майстер.

ВЕРЕТІЛКА. Завтра (відходить).

ТРИНАЙЦЯТА ЯВА.

ЖМУРИК (саи). Завтра! морген! Ги, ги! Все завтра! Все морген фру! А я-б тепер так випив! Ах тото би я випив! (цмокає язиком). Ги, ги! але щож, коли нема! Їй Богу, чому я не вчись ся на арендара! Ах, тото би з мене арендар був! Раю сеї, в полудне тої, в вечер... Ай, ай, чому я не арендар! Я колиб міг, то всіх людей поробив би арендарами. Всіх, всіх! Ги! ги! Їй Богу всіх, а я-б вже був найстарший арендар поміж ними!.. Та, щоби лиш не забути: тарах, ша, тарах, ша! Але і спати ся хоче! Уга га! з ніг паду! от поки-що положусь! Їй Богу положусь! (кладає ся). А щоби твердо не заснути, візьму ключ під голову. Ги! ги! Тарах, ша! Тарах, ша! (засинає).

(Конець буде).

ІДЬТЕ ЛИШЕНЬ на Гамбург!

пишуть своїм кривним і знакомим тії, котрі вже раз дорогу тую перебули.

Кораблі нашого товариства осягнули під зглядом скористи і безпеченьства світову славу. Подорож від границі прускої до Гамбурга треває лиш 20 годин і коштує 9 злр. 80 кр., если подорож тую підняло ся після наших вкавівок. **До Канади висилаємо наших пасажерів осібними пароходами,** котрі їдуть просто до Канади, і не треба нігде пересідати! Подорож до Канади і Америки є на Гамбург найкоротша і найдешевша.

Ждайте наших проспектів і цінників їзди, котрі пересилаємо безплатно.

Руска кореспонденція! Рускі урядники!

фальк & Со.

Hamburg, Americahaus
Raboisen u. Ferdinandstrasse

87 (32-?)

Найновійший твір

Л. Лопатинського ПАРАЦЯ

комедия в 3 актах зі сьпівами
(з побуту літників)

відзначає ся невичерпаним йовіальним гумором і жвавим діяльогом. Ся комедия збогачує знатно галерію типів у наших народних штуках так в кругів селян, як і міщухів. Сьмішність ситуацій і характерів розміщена рівномірно між мужиків і панів, і тому ся комедия надає ся надзвичайно до вистав по читальнях, бо селянин не буде тут бачив себе як звичайно в комедії упоследженім недотепою, але противно має нагоду посьміяти ся трохи і з містових літників. Попри те все сей твір носить на собі знамя етичної і патріотичної сьвідомости.

— Ціна 2 кор. —

Набути можна у накладчика С. Горука у Львові, пл. Домбровского ч. 1, і в книгарнях.

Контора виміни

д. к. упр. гал. акц.

Банку Гіпотечного

2 купує і продає

всякі

папери цінні

і МОНЕТИ

по найдешевшім курсі денним не числячи ніякої провізії.